

**Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»
Завдання для II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії у 2024/2025 н. р.**

11 клас

I. Тестовий блок (18 балів)

Завдання з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань пропонуються 4 варіанти відповіді, серед яких лише один правильний (1 бал за кожну правильну відповідь).

Географія є однією з джерел, що дає змогу зрозуміти взаємозв'язки між людьми та природним середовищем. У сучасній світовій географії вирішується безліч завдань, які сприяють глобалізації, зміні клімату та урбанізації.

1. Яке з наведених завдань є одним з основних для географії в сучасному світі?

- А) Вивчення впливу космосу на природу Землі
- Б) Вивчення просторових закономірностей розвитку людської діяльності
- В) Уточнення календарів
- Г) Дослідження географії океанів

У сучасному світі географія також має велике значення для розуміння глобальних проблем, таких як зміна клімату, пошкодження навколишнього середовища та зменшення біорізноманітності. Географи працюють над дослідженнями впливу людської діяльності на природу та шукають шляхи для зменшення негативних наслідків. Вони аналізують дані про викиди вуглекислого газу, зміни в екосистемах і можуть давати рекомендації щодо сталого розвитку.

2. Який глобальний процес є предметом для вивчення географії в контексті екологічних проблем?

- А) Зміна клімату
- Б) Розвиток технологій
- В) Утворення нових континентів
- Г) Зростання населення

Географія також сприяє розвитку планування та управління територіями. Це включає вивчення економічних, соціальних та екологічних аспектів розвитку різних регіонів. Географи враховують особливості виробництва, транспортної інфраструктури та демографічні фактори. Такі дослідження дозволяють покращити управління природними і людськими ресурсами.

3. Як з наведених завдань географії зможе покращити управління територіями?

- А) Вивчення культури народів
- Б) Аналіз територіальних ресурсів та інфраструктури
- В) Вивчення історичних процесів розселення народів
- Г) Дослідження змін на політичній карті

Іншою важливою задачею географії є дослідження глобальних і локальних процесів урбанізації та їх впливу на довкілля. Міста ростуть та розвиваються, що створює нові виклики для географів. Вони аналізують процеси переміщення населення із сільської місцевості в місто, а також шукають способи для покращення міського планування, щоб зменшити негативний вплив на природу.

4. Який з аспектів сучасних географічних досліджень пов'язаний з процесом урбанізації?

- А) Вивчення процесу опустелювання
- Б) Аналіз впливу міст на навколишнє середовище
- В) Скорочення площі сільськогосподарських угідь
- Г) Розвиток геоінформаційних систем

Завданням географії також є розробка системи моніторингу для передбачення природних катастроф, таких як землетруси, повені та урагани. Це дозволяє зменшити ризики для населення та ефективно реагувати на надзвичайні ситуації.

5. Яку технологію використовують географи для прогнозування природних катастроф?

- А) Генетичні дослідження
- Б) Геоінформаційні системи (ГІС)
- В) Створення 3D моделей
- Г) Вивчення археологічних пам'яток

Завдання на встановлення відповідності. До кожного завдання у двох колонках подано інформацію, яку позначено цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконуючи завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари) (4 бали за повну правильну відповідь).

6. Визначте відповідність між назвами спеціалізованих сільськогосподарських поясів США та назвами регіонів і штатів:

1 молочний пояс	А Великі рівнини (Північна і Південна Дакота, Небраска, Канзас)
2 бавовняний пояс	Б Міссісіпі, Техас, зрошувальні землі південних Гірських штатів
3 пшеничний пояс	В Приозер'я і Північний Схід
4 кукурудзяний пояс	Г Гірські штати, Техас, Арканзас
	Д Центральні рівнини (Айова, Іллінойс, Індіана)

7. Визначте відповідність між державами та важливими статтями їх експорту:

1 Канада	А боксити
2 Марокко	Б кам'яне вугілля
3 Бразилія	В хроміти
4 Польща	Г алмази
	Д фосфорити

Завдання відкритої форми з короткою відповіддю. (2 бали за повну правильну відповідь).

8. Група туристів, піднявшись на гору Роман-Кош, виміряла температуру повітря. Вона становила 15°C. Якою була температура у даний момент на пляжі селища Гурзуф, розташованого біля підніжжя Бабуган-яйли? Відповідь округліть до цілих градусів.

Завдання множинного вибору. У завданні пропонується 7 варіантів відповіді, серед яких три правильні (3 бали за повну правильну відповідь).

9. Виберіть три об'єкти, які на карті масштабу 1: 50 000 зображуються позамасштабними умовними знаками.

1. річка;
2. окремих будинок;
3. сад площею 120 га;
4. став площею 37 га;
5. пам'ятник полеглим воїнам;
6. польова дорога;
7. автозаправна станція.

II. Теоретичний блок (12 балів)

1. Прочитайте інформацію та дайте розгорнуту відповідь на питання (12 балів). Як сучасні політичні, економічні та екологічні процеси впливають на зміну типології країн світу? Наведіть приклади, які ілюструють ці зміни.

III. Практичний блок (20 балів)

1. Дайте покроковий розв'язок географічної задачі (10 балів). Над поверхнею, площа якої 5,0 км², шар повітря висотою 1000 м має температуру 20° С і відносну вологість 73%. Повітря охолодилося до 10°С. Визначте товщину шару опадів, яка випаде на земну поверхню, якщо точка роси при температурі 20°С становить 17,3 г/м³, а при температурі 10°С – 9,4 г/м³.

2. За координатами та описом знайдіть 10 морських портів Світу (10 балів, 1 бал за кожен об'єкт).

№	Географічні координати	Короткий опис, де знаходиться морський порт	Місто та країна, де знаходиться морський порт
1	37°48'00" пн. ш., 122°24'00" зх. д.	Великий порт на узбережжі Тихого океану, відомий своїм сучасним контейнерним терміналом	
2	51°30'26" пн. ш., 0°16'39" сх. д.	Історичний порт, розташований на березі великої річки, що протікає через столицю	
3	1°15'00" пн. ш., 103°50'00" сх. д.	Один із найбільш завантажених портів світу, розташований на перехресті важливих морських шляхів	
4	31°13'00" пн. ш., 121°29'00" сх. д.	Найбільший порт у регіоні, розташований у дельті великої річки, що є важливим центром торгівлі.	
5	55°45'00" пн. ш., 4°51'00" сх. д.	Найбільший порт у Європі, який часто називають «морськими воротами до континенту»	
6	33°54'00" пд. ш., 151°12'00" сх. д.	Один із найбільших портів у регіоні, розташований поблизу відомого символу міста – унікальної будівлі	
7	19°06'00" пн. ш., 72°52'00" сх. д.	Один із найбільших портів Південної Азії, що є важливим транспортним центром мегаполіса на узбережжі.	
8	34°36'00" пн. ш., 135°28'00" сх. д.	Важливий порт у східній частині Азії, що має багату історію міжнародної торгівлі	
9	41°20'00" пн. ш., 2°10'00" сх. д.	Один із найбільших портів у Середземному морі, розташований у популярному туристичному місті	
10	22°54'00" пд. ш., 43°10'00" зх. д.	Буквально – «Січнева річка». Розміщений поблизу входу у бухту Гуанабра, на узбережжі якої знаходиться гора Цукрова голова.	